

Силабус навчальної дисципліни
«Навчальний практикум з фінансового обліку»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Рік навчання: 3, Семестр: 5

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	Навчальний практикум з фінансового обліку
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/

Коротка анотація до курсу. Управління будь-яким підприємством вимагає систематичної інформації про здійснювані господарські процеси, їхній характер і обсяг, про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, їх використання, про фінансові результати діяльності. Основним джерелом такої інформації є дані поточного фінансового обліку, які систематизуються у звітність.

У зв'язку з цим формування знань і вмінь документального оформлення господарських операцій, ведення фінансового обліку і складання фінансової звітності набуває особливої актуальності в підготовці фахівців з бухгалтерського обліку.

Мета навчальної дисципліни полягає у формування системи знань з практичної підготовки облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих рішень в процесі діяльності суб'єкта господарювання.

Завдання навчальної дисципліни: використати можливості навчального процесу для засвоєння студентами особливостей нормативно-правового регулювання господарських операцій, здобуття практичних навичок оформлення відповідних первинних документів щодо різноманітних господарських операцій, складання бухгалтерських проведення на їх основі, заповнення реєстрів обліку та підготовки до складання фінансової звітності.

Дисципліна «Навчальний практикум з фінансового обліку» є однією з профільних дисциплін у системі підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня напряму 071 «Облік і оподаткування». Вивчення дисципліни «Навчальний практикум з фінансового обліку» спрямоване на підвищення професійного та загальноосвітнього рівня здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Вона дає базові поняття інформаційної системи про фінансово-господарську діяльність підприємства, основні принципи реєстрації фактів господарської діяльності, їх фіксації у первинних документах, оцінки, узагальнення на рахунках бухгалтерського обліку та в облікових реєстрах, складання фінансової звітності та інші важливі елементи методології та організації бухгалтерського обліку.

Однією з найважливіших складових організації навчального процесу з дисципліни «Навчальний практикум з фінансового обліку» є проведення практичних занять, які покликані поєднувати теоретичну підготовку студентів з практикою, стимулювати студентів до науково-дослідної роботи у сфері бухгалтерського обліку та оподаткування, систематично контролювати роботу студентів та перевіряти їхні знання з окремих тем навчальної програми дисципліни.

1. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві
Тема 2	Документальне оформлення обліку грошових коштів на рахунках в банку та касі підприємства
Тема 3	Документальне оформлення розрахунків за дебіторською заборгованістю
Тема 4	Документальне оформлення операцій з обліку виробничих запасів та МШП

Тема 5	Документальне оформлення процесу виготовлення готової продукції, робіт, послуг
Тема 6	Документальне оформлення обліку операцій з фінансовими інвестиціями
Тема 7	Документальне оформлення операцій з обліку об'єктів основних засобів
Тема 8	Документальне оформлення операцій з обліку нематеріальних активів
Тема 9	Документальне оформлення обліку поточних зобов'язань
Тема 10	Документальне оформлення операцій з обліку розрахунків за виплатами працівникам та за соціальним страхуванням
Тема 11	Документальне оформлення операцій з обліку розрахунків за податками та платежами
Тема 12	Документальне оформлення операцій з власним капіталом
Тема 13	Документальне оформлення обліку доходів, витрат та фінансових результатів
Тема 14	Документальне оформлення інвентаризації активів, зобов'язань і розрахунків
Тема 15	Узагальнення результатів діяльності в фінансовій звітності та використання інформації про них для прийняття управлінських рішень

2. Формат курсу: Змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

4. Результати навчання:

Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

5. Обсяг курсу – 150 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	26
семінарські заняття	24
самостійна робота	98
індивідуальна робота	2

Технічне й програмне забезпечення/обладнання. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, та оргтехніку для комунікації з викладачем та підготовки (друку) рефератів, проектів та інших письмових робіт.

Неформальна освіта передбачає перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни).

5. Політика оцінювання.

Політика щодо дедайннів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Перескладання контрольної роботи, заліку відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

6. Рекомендована література:

Основна:

1. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 388 с.
2. Фінансовий облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2022. – 616 с.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-15. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Податковий кодекс України від 23.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Цивільний кодекс України від 19.06.03 р. № 435-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
6. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.09.99 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
7. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
8. Про оплату праці: Закон України, затверджений Верховною Радою України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
10. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/l79097>.
11. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>.
12. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 6 «Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. № 137. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>
13. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 «Основні засоби», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>
14. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 8 «Нематеріальні

активи», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>

15. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 «Запаси», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року № 246. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

16. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 08 жовтня 1999 р. № 237. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

17. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 11 «Зобов'язання», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 р. N 20. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>

18. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 14 «Оренда», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28 липня 2000 р. № 181. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>

19. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 «Дохід», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

20. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

21. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 26 «Виплати працівникам», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28 жовтня 2003 року N 601. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>

22. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

23. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджено Наказом Міністерства Фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

24. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку, Наказ Міністерства фінансів України від від 30.11.1999 № 291. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

25. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, Постанова Правління Національного банку України від 15.12.2004 № 637. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>

26. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, Постанова Правління Національного банку України від 12.11.2003 № 492. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>

27. Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання, Наказ Міністерства фінансів України від 28.09.2015 № 841. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15>

28. Дистанційний курс з навчального практикуму з фінансового обліку. URL: <https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=3065#section-0>

Допоміжна:

29. Краєвський В.М., Костенко О.М. Облік господарських процесів: Навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц. К.: УДФСУ, 2020. 150 с.

30. Блакита Г. В. Бухгалтерський облік : практикум. Київ: ЦУЛ, 2011. 152 с.

31. Гордієнко Н. І. Фінансовий облік: навч. посібник. 2-е вид., доп.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 284 с.

32. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення. Київ: ЦУЛ, 2014. 600 с.

33. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник. 5-те вид., допов. і перероб. Київ: Алерта, 2011. 976 с

34. Фінансовий облік: первинна документація та облікова реєстрація Навчальний посібник М.Р. Лучко, М.Я. Остап'юк, Й.Я. Даньків та ін. Київ: Знання, 2008.

35. Фінансовий облік: підручник Я.Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н.Я. Микитюк та ін. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Кондор-Видавництво, 2013. 551 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

36. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського, м. Київ (підручники, автореферати...). URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

37. Державний комітет статистики України (статистична інформація за різними галузями економіки) URL: [www.ukrstat.gov.ua/-](http://www.ukrstat.gov.ua/)

38. Журнал «Баланс» (статті...) Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази URL: [http://www.balance.ua/-](http://www.balance.ua/)

39. Інформаційно-аналітична газета «Податки і бухгалтерський облік» (статті). URL: [http://www.nibu.factor.ua/ukr/about/-](http://www.nibu.factor.ua/ukr/about/)

40. Все про бухгалтерський облік» - газета. Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази, законодавчі акти, закони, бланки, облік різних операцій, звітність. URL: [http://www.vobu.com.ua/-](http://www.vobu.com.ua/) «URL: [http://www.liga.net/-](http://www.liga.net/)

41. «Дебет Кредит» - журнал. Практична бухгалтерія, документи для роботи, податкові та інші новини, податковий календар, закони, постанови, накази. URL: [http://www.dtk.com.ua/-](http://www.dtk.com.ua/) URL: [http://www.smida.gov.ua/-](http://www.smida.gov.ua/) річна звітність акціонерних компаній.

42. Газета «Бухгалтерія». База аналітичних матеріалів і нормативних документів. URL: [http://www.buhgalteria.com.ua/-](http://www.buhgalteria.com.ua/)

43. Газета «Бізнес». Інформація про фінансові ринки, товарні ринки, новини економіки країни. URL: <http://www.business.kiev.ua/>